

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

عنوان

لزوم ازدیاد جمعیت از منظر قرآن کریم و فقهای امامیه در

بیانیه گام دوم انقلاب

استاد راهنما
سرکار خانم مهری قاسمی

استاد داور

پژوهشگر
رفهت السادات طباطبائی قمی راد

۱۴۰۲

صلى الله عليه وسلم

تحمیدیه :

حمد پروردگاری را که اول است و کسی قبل از او نبوده و آخر است و کسی بعد از او نخواهد بود. خدایی که دیدگان انسان‌ها ناتوان از رؤیت اوست و اندیشه توصیف‌کنندگان، عاجز از تعریف و توصیف او. حمد خدای را به مثل حمدی که فرشتگان نزدیک به او و آفریده‌های پرارزش او برایش انجام می‌دهند، حمدی که بر سایر حمد و ستایش‌ها برتر باشد، همانند برتری پروردگار ما بر همه آفریده‌هایش.

تقدیم به :

این نوشتار اگر لایق تقدیم باشد؛ تقدیم بر آفتاب عالم‌تاب هدایت الهی، حضرت محمد بن عبدالله که با نور پر برکت خود آفاق زندگی بشریت را روشن نمود. و به اهل بیت مکرم که هر یک مشعلی فروزان و روشنی آفرین می باشند و به فضای زندگی نسلها و عصرها نور و درخشندگی بخشیدند. بویژه تقدیم بر پیشگاه مقدس ماه پر فروغ آسمان ولایت و هدایت، حضرت ولی عصر که همه نعمت های خداوندی، و برکات و فیض بر همه جهانیان، در سایه نور پر برکت آن وجود مبارک و مقدس است.

تقدیر و تشکر

اکنون که به عنایت مهربان حکیم و توجهات مولای غایب از نظر، موعود منتظر، کار این پایان نامه با اتمام رسید، به مصداق « من لم یَشکُرِ المخلوق لم یَشکُرِ الخالق » بر خود لازم می‌دانم از زحمات بزرگوارانی که در تهیه و تألیف آن مشتاقانه یاری‌ام فرمودند، قدردانی نمایم

- استاد ارجمند، سرکار خانم دکتر مهری قاسمی که با رهنمودهای خویش، گام به گام در هرچه بهتر شدن این تحقیق مرا یاری رساندند.

- از معاونت پژوهش سرکار خانم حسین‌خانی که تمام تلاش خود را برای هر چه بهتر شدن این پژوهش بکار گرفتند .

- همسر دلسوز و مهربانم که همیشه صبورانه مشوق و پشتوانه بنده در امور تحصیل بودند و عاشقانه مرا در این راه یاری نموده‌اند

امیدوارم تمام تلاش هایی که این بزرگواران برای این بنده حقیر کشیده‌اند جزء کارهای نیک آنها در پرونده اعمالشان نوشته شود.

- ۳۴- ابن منظور، محمد بن مکرم، *لسان العرب*، بیروت: دارصادر، ۱۴۱۴ق؛
- ۳۵- ابن داود، حسن بن علی، *رجال ابن داود*، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۲؛
- ۳۶- ابن طاووس، علی بن موسی، *الإقبال بالأعمال الحسنة فيما يعمل مره فی السنه*، قم: مکتب الاعلام الاسلامی، ۱۳۷۶؛
- ۳۷- ابن غضائری، احمد بن حسین، *الرجال*، قم: دارالحديث، ۱۳۶۴؛
- ۳۸- ابراهیم، مصطفی، *معجم الوسيط*، ج ۲، ترکیه: دارالدعوه، ۱۹۸۹م؛
- ۳۹- ابن اثیر، مجدالدین، مبارک بن محمد، *النهاية*، ج ۴، بیروت: مکتبه العلمیه، ۱۳۹۹ه ق؛
- ۴۰- بحرانی، یوسف بن احمد، *حدائق الناضرة فی احکام العترة الطاهرة*، قم: مؤسسه النشر الاسلامی التابعه لجماعه المدرسین، ۱۳۶۳؛
- ۴۱- تارو، لستر، *آینده ی سرمایه داری*، مترجم: کیاوند، عزیز، تهران: دیدآور، ۱۳۸۴؛
- ۴۲- تبریزی، میرزا جواد، *صراط النجاة*، ج ۳، بیروت: دارصادر، بی تا؛
- ۴۳- جبل عاملی، زین الدین بن علی، *الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیه*، قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۴۱۲ه ق؛
- ۴۴- جوهری، اسماعیل بن حماد، *الصحاح*، بیروت: دارالعلم، ۱۴۰۴ق؛
- ۴۵- خوئی، ابوالقاسم، *معجم رجال الحديث*، بی جا: مؤسسه الخویی الاسلامیه، بی تا؛
- ۴۶-، *منهاج الصالحین*، قم: مدینه العلم، ۱۴۱۰ق؛
- ۴۷- حر عاملی، محمد بن الحسن، *وسائل الشیعه*، قم: مؤسسه آل البيت، ۱۳۷۴؛
- ۴۸-، *هدایه الأئمه إلى أحکام الأئمه علیهم السلام*، مشهد: آستانه الرضویه المقدسه، ۱۴۱۲ق؛

- ۴۹- حلی، حسن بن یوسف، *رجال العلامة الحلی*، نجف اشرف: منشورات المطبعة الحیدریه، ۱۳۸۱هـ ق؛
- ۵۰- حلی، احمد بن محمد، *المهذب البارع فی شرح المختصر النافع*، قم: موسسه النشر الاسلامی التابعه لجماعه المدرسین قم، ۱۴۰۷ق؛
- ۵۱- حلی، مقداد بن عبدالله، *نضد القواعد الفقهيہ علی مذهب الإمامیہ*، قم: کتابخانه حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره)، ۱۳۶۱؛
- ۵۲- حکیم، سید محسن، *منهاج الصالحین*، ج ۲، قم: مکتب آیت الله حکیم، ۱۴۱۹ق؛
- ۵۳- حرم پناهی، محسن، *التلقيح الصناعی*، تهران: صدرا، بی تا؛
- ۵۴- حکیم، سید محمد سعید، *فقه الاستنساخ*، قم: دارالهلال، ۱۳۹۲؛
- ۵۵- دورانت، ویل، *درسهای تاریخ*، مترجم: بطحایی، احمد، تهران: ققنوس، ۱۴۰۱؛
- ۵۶- راوندی، فضل الله، *النوادر*، قم: دارالکتاب، ۱۳۵۷؛
- ۵۷- روشه، گی، *تغییرات اجتماعی*، مترجم: وثوقی، منصور، تهران: نشرنی، ۱۳۹۵؛
- ۵۸- سیستانی، سید علی، *الفتاوی المیسره*، بیروت: موسسه الاعلمی، بی تا؛
- ۵۹- سبزواری، عبدالاعلی، *مهذب الأحکام*، قم: دارالتفسیر، بی تا؛
- ۶۰- سبحانی، جعفر، *پاسخ به پرسشهای مذهبی*، تهران: نسل جوان، بی تا؛
- ۶۱- شربینی، محمد بن خطیب، *مغنی المحتاج*، قم: دارالکتب العلمیه، بی تا؛
- ۶۲- شهید ثانی، زین الدین بن علی، *مسالك الأفهام إلى تنقيح شرائع الإسلام*، قم: موسسه المعارف الاسلامیه، ۱۴۱۳ق؛
- ۶۳- شهید اول، محمد بن مکی، *القواعد و الفوائد*، قم: کتاب فروشی مفید، ۱۳۶۸؛
- ۶۴- صدوق، محمد بن علی، *التوحید*، قم: انتشارات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، قم، ۱۳۹۸هـ ق؛

- ۶۵-.....، **الخصال**، قم: انتشارات جامعه مدرسین قم، ۱۳۶۳؛
- ۶۶-.....، **من لا يحضره الفقيه**، قم: انتشارات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۴۱۳هـ ق؛
- ۶۷-.....، **امالی**، مترجم: کمره ای، محمدباقر، تهران: کتابچی، ۱۳۷۶؛
- ۶۸- صدر، سید محمد باقر، **اقتصاد ما**، مترجم: انی، محمد مهدی، تهران: پژوهشگاه صدر، بی تا؛
- ۶۹-.....، **ماوراء الفقه**، بیروت: دارالاضواء، بی تا؛
- ۷۰- صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، **شرح اصول الکافی**، تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۶؛
- ۷۱- طباطبایی، سید محمد حسین، **المیزان فی تفسیر القرآن**، ترجمه: موسوی، محمدباقر، دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین، قم: ۱۳۷۴؛
- ۷۲- طوسی، محمد بن حسن، **فهرست کتب الشیعه و اصولها**، قم: مکتبه المحقق الطباطبایی، ۱۴۲۰هـ ق؛
- ۷۳-.....، **رجال الطوسی**، قم: انتشارات جامعه مدرسین، ۱۳۷۳؛
- ۷۴-.....، **النهايه**، بیروت: دارالکتاب العربی، ۱۴۰۰ق؛
- ۷۵-.....، **التبيان فی تفسیر القرآن**، بیروت: داراحیاء التراث العربی، ۱۴۰۴ق؛
- ۷۶-.....، **المبسوط**، مترجم: کشفی، محمدتقی، تهران: مکتب مرتضویه، ۱۳۸۷ق؛
- ۷۷- طبرسی، فضل بن حسن، **مکارم الاخلاق**، قم: صبح پیروزی، ۱۳۸۹؛
- ۷۸-.....، **مجمع البیان فی تفسیر القرآن**، تهران: ناصر خسرو، ۱۳۷۲؛
- ۷۹- فارابی، ابونصر محمد، **آراء اهل المدينه الفاضله**، بیروت: دارالمشرق، ۱۹۹۱؛
- ۸۰- فیض کاشانی، محمد بن مرتضی، **تفسیر صافی**، بیروت: مؤسسه الاعلمی المطبوعات، ۱۳۹۹ق؛
- ۸۱- فراهیدی، خلیل بن احمد، **کتاب العین**، بیروت: مؤسسه الاعلمی للمطبوعات، ۱۴۰۸ق؛

- ۸۲- کلینی، ابوجعفر محمد، *اصول کافی*، تهران: انتشارات دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۵؛
- ۸۳- کشی، محمد بن عمر، *اختیار معرفه الرجال*، قم: موسسه آل البيت، ۱۳۶۳؛
- ۸۴- کرکی، نورالدین، *جامع المقاصد فی شرح القواعد*، قم: موسسه آل البيت عليهم السلام لاحیاء التراث، ۱۴۱۳ق؛
- ۸۵- گاردنر، ویلیام، *جنگ علیه خانواده*، مترجم: محمدی، معصومه، تهران: پژوهشکده زن و خانواده، بی تا؛
- ۸۶- لنسکی، گرهارد، *جامعه های انسانی*، مترجم: موفقیان، ناصر، تهران: نشرنی، ۱۳۹۱؛
- ۸۷- مجلسی، محمدباقر، *مرآة العقول فی شرح اخبار الرسول*، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۰۴هـ ق؛
- ۸۸-، *بحار الانوار*، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۳هـ ق؛
- ۸۹- موسوی خوئی، سیدابوالقاسم، *منهاج الصالحین*، ج ۱، قم: دارالکتب العلمیه، ۱۳۶۵؛
- ۹۰- محدث نوری، حسین بن محمد تقی، *مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل*، بیروت: موسسه آل البيت عليهم السلام لاحیاء التراث، ۱۴۰۸ق؛
- ۹۱- میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، *رسایل المیزان القمی*، قم: بوستان کتاب قم، ۱۳۷۱؛
- ۹۲- نجاشی، احمد بن علی، *رجال نجاشی*، قم: انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین قم، ۱۳۶۵؛
- ۹۳- نجفی، محمدحسن، *جواهر الکلام فی شرح شرائع الاسلام*، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۴هـ ق؛
- ۹۴- یزدی، محمد کاظم بن عبد العظیم، *العروه الوثقی*، تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۸۰؛
- ۹۵- هانتینگتون، ساموئل، *برخورد تمدن ها و بازسازی نظم جهانی*، مترجم: حمیدرفیعی، محمد علی، تهران: دفتر پژوهش های فرهنگی، ۱۳۷۸؛

مقالات

- ۹۶- خرازی، محسن، مقاله «کنترل جمعیت و عقیم سازی»، فصلنامه علمی ترویجی فقه اهل بیت (فارسی)، شماره ۲۱، بهار ۱۳۷۰؛

۹۷- رهنما، نسرین، امیدی فرد، عبدالله، مقاله «مبانی فقهی الزام به فرزندآوری»، نشریه علمی پژوهشی پژوهش های فقهی، دوره ۱۱، شماره سوم، پاییز ۱۳۹۴؛

۹۸- علی محمدی، طاهره، اکبرنژاد، مهدی، رضایی، سعیده، مقاله «اعتبارسنجی سندی و تحلیل متنی روایات فرزندآوری»، دوفصلنامه علمی پژوهشی حدیث پژوهشی، سال نهم، شماره ۱۸، پاییز و زمستان ۱۳۹۶، ص ۱۹۸ و ۱۹۹.

۹۹- قراگز لو، محمد، نقد و بررسی همه جانبه ایده برخورد تمدن‌ها، مجله اطلاعات سیاسی - اقتصادی، ش ۲۰۱ و ۲۰۲، ۱۳۸۳؛

۱۰۰- مک کبین، سیاحت غرب، شماره ۶، مقاله «تأملی درباره خانواده تک فرزندی». ۱۳۸۹؛

۱۰۱- نانسی ال کوهن، چگونه انقلاب جنسی، آمریکا را برای همیشه تغییر داد؟!، شماره ۱۰۵ ماهنامه سیاحت غرب، انتشارات مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما.